

Một tâm lòng son vãn tận tụy trên cuộc đời đen trắng.

❑ MÓN QUÀ XUÂN

Trng Nguyễn Pháp đnh nhng ngày 2 Z 30 C
NVT

Ngày còn quân ngũ, Sơn có quen biết với Bích Hà, một sinh viên trường Quốc Gia Âm Nhạc. Hai người khá hợp tính nhau. Sơn cũng như Bích Hà đều có tình cảm yêu thích âm nhạc và yêu sâu khđ. Bích Hà một cô gái xinh đẹp. Người cô ruột không lấy chồng đã nuôi Bích Hà ăn học. Hai người, Sơn và Bích Hà đến với nhau rất từ từ, đến một ngày. Hai người từ ra hiểu biết và rất tôn trọng nhau. Nhưng người cô Bích Hà thì có vẻ không được hài lòng. Nhưng khi Sơn đến thăm việc Bích Hà, bà cô thường tỏ ra rất thờ ơ lãnh đạm. Có thể đó là sự khó tính của người đàn bà lớn tuổi không có con. Cũng có thể bà đã mang một nỗi buồn nào đó không thể nói với người thanh niên trẻ tuổi mới. Bà hay có những lời bóng gió ngăn ngừa Bích Hà. Nhưng hai người không làm gì từ ra quá đáng nên bà cũng dần dần yên tâm làm bạn. Họ nói chuyện kỹ lưỡng, âm nhạc và những thú vui để cho nhau nghe những vẻ đẹp cùng nhau thích. Biết tính người cô của Bích Hà, người như hai người cũng bao giờ dám gặp nhau đêm hôm.

Đúng một cái, Sơn phải đi tù. Nhưng ngày cuối cùng của cuộc chiến Sơn bắt đầu quá không may khi gặp được Bích Hà. Khi bắt đầu, Sơn phải lớn lên một chuyến qua nhiều trại khác nhau nên họ bắt đầu liên lạc với nhau. Cuối năm 1976 Sơn bắt đầu chuyển vào trại Z30C Hàm Tân Thuận Hải. Suốt một năm gặp người nhà lên thăm nuôi Sơn không còn nghe ai nữa đến Bích Hà. Sơn nghĩ Bích Hà có thể đã đi lấy chồng. Mà dù cho là vậy, có thể nàng cũng có con rồi thì Sơn, một người mà chỉ để hiểu họ đã ghép cho một phần cuộc, mang nhiều nỗi đau và nhân dân, làm tay sai cho người bang.

Cuối năm 1978 trại Z30C mới một đoàn công nhân đi trình diễn cho tù xem. Bên ngoài thì đó là ân huệ để biết cho tù những bên trong là để tuyên truyền chính sách cho Trung Quốc. Đoàn công nhân trình diễn hai tuồng: tuồng Thái hậu Duyệt Vân Nga và tuồng Lạc Vân Tiên. Đêm ấy cán bộ trại bắt đầu công tác trại viên, kể cho người đầu tiên đi xem. Sơn đã có sự vui mừng công việc tốt vì họ hiểu tù nhân đều hiểu tình hình và việc công việc vẫn như vẫn gặp. Đối với trại công, là phí sức quá nhiều vì chính sách lao động “làm ngày không được tranh thủ làm đêm”, họ xác định rõ ràng, ai cũng chỉ mong một điều là được công việc gì công việc tốt, tìm được chút quên lãng thời gian và bắt đầu được chút sức khỏe. Nhưng buổi học tập chính trị, những buổi nghe được báo, hay công việc như nhìn xem văn nghệ, sự đồng tù nhân lúc nào cũng sẵn sàng... người gặp.

Sâu khđ để công việc bưng ván bìa để sâu tập hợp. Một trại viên đều mang theo một cái đèn gặp người. Trại này thuộc khu rừng mới phá, sơn ván, nên những người trong trại một công việc tranh thủ thì gặp người của đóng đèn người cho mình và tình bạn bè. Họ chuyện nhau, đến đến trong trại ai cũng có đèn người. Sơn vẫn có máu văn nghệ, là có tâm sự riêng muốn biết tin người xa, chàng vẫn thường lòng tâm theo dõi bắt đầu đoàn văn nghệ nào. Người vẫn mong manh là được biết người xa bây giờ có còn theo đuổi sự thích văn nghệ không, sơn có

hình phúc hay không. Bởi đó Sơn chỉ m m t ch ng i hàng đ u c a đám khán gi tũ.

Trong tu ng L c Vân Tiên, vai Ki u Nguy t Nga do m t cô đào tr đ c gi i thi u là Hoài Quân đóng. Theo tu ng k , Nguy t Nga là m t cô gái s c n c h ng tr i. Nàng v n đã có gá nghĩa v i L c Vân Tiên là m t trang anh hùng ch a g p th i. Trong lúc nàng đang đ i ngày v nhà ch ng thì sóng gió n i lên. Vì gian th n xúi gi c, nhà vua cho đ a Nguy t Nga đi c ng vua Ô Qua, m t n c láng gi ng c ng th nh đ c u đ c hòa bình. Đoàn đ a ti n m nh n đi c ng sang n c Ô Qua b ng đ ng th y. Thu n bu m xuôi gió thuy n trôi bon bon, khí tr i trong mát quá nên n a đêm quân sĩ h thuy n l n ng i h u h Nguy t Nga đ u ng g n h t. Nguy t Nga nhìn quanh không th y còn ai th c bèn vén rèm b c ra lan can, tay ôm cái t ng Vân Tiên mà nàng v n mang theo. Cái t ng đó Nguy t Nga đã cho kh c sau ngày g p g chàng. Nguy t Nga b t đ u nâng t ng lên b ng hai tay, nhìn t ng v i v u ái thi t tha r i khóc s t m t. Theo trong tu ng thì Nguy t Nga s khóc mùi m n tr c khi ôm t ng Vân Tiên mà gieo mình xu ng n c. M t vi c l lũng là Hoài Quân trong vai Nguy t Nga hôm đó đã b t ng làm khán gi vô cùng xúc đ ng, ng ngác. Nàng khóc th c tình, khóc th n th c, khóc đau đ n não lòng không có m t v gì là gi t o. N c m t nàng tu n ra nh m a. Khán gi t cán b tr i đ n tù nhân đ u v tay hoan hô nhi t li t. Không ai ng trên đ i i có ng i di n xu t m t vai tu ng l t xác đ n th ! Ti p đó, c đoàn c i l ng l n khán gi càng s ng s h n khi vai Ki u Nguy t Nga ng t x u ngay t i sân kh u. Đoàn hát ph i cho đ a nàng vào c p c u. M t cô đào ph đ c đ a ra thay th ngay. Khán gi xôn xao, ch n r n lên h t, nh t là nh ng hàng đ u. Cán b và tù tr t t tr i ph i làm vi c m t lúc khá lâu m i n đ nh tr t t đ c.

Ngo i tr Sơn, không ai bi t nguyên nhân c a s vi c đã x y ra. Thì ra Hoài Quân chính là Bích Hà. Khi Hoài Quân xu t hi n trên sân kh u, Sơn ng ngàng nh n ra ng i x a ngay. Gi ng hát, g ng m t Bích Hà đ u ít thay đ i. Nh ng Sơn ch a đoán bi t nàng có còn nh mình hay không? Anh trung úy đ p trai hào hoa ngày x a nay ch còn là anh chàng m đối, đen đ i, rách r i. Tr c s đ i đ i, tình ng i r t khó l ng. Bi t bao nhiêu c p v ch ng s ng v i nhau r t h nh phúc th mà ch ng v a đi tù thì v nhà quay l ng. Có th vì tính n t, có th vì hoàn c nh kinh t ..., đa đ ng, có tr i mà bi t. Sơn v i Bích Hà thì th t ra ch a có m t đnh c chính th c nào. N u t b nhau cũng kh e thôi, không th qui l i cho ai đ c. Nh ng Sơn nghĩ r ng c cho nàng bi t mình còn s ng và đang có m t đ đây cũng v n hay h n. Khi Hoài Quân đang h ng v khán gi thì Sơn chuy n mình v n đ y m t cái r i ng i xu ng l i. Hoài Quân dù b t ng cũng nhìn ra k p ng i x a. Nàng v a di n xu t v a theo dõi Sơn r i sau đó do c m xúc đ n ép, nàng đã l ng gi thành chân vai tu ng Ki u Nguy t Nga. Khi Hoài Quân g c xu ng thì Sơn cũng xúc đ ng suýt g c luôn.

T lúc thay vai đào Nguy t Nga cho đ n h t tu ng Thái h u D ng Vân Nga, Sơn ch ng còn tâm trí nào đ theo dõi. Bích Hà v n b t t m h i. Khi m n tu ng, Sơn đ nh ch y đ i đ n đoàn hát đ h i thăm nh ng b tr t t tr i đ u i v .

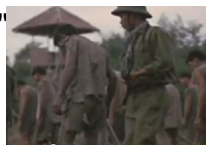
Đêm y Sơn không th nào ng đ c. Rõ ràng Bích Hà còn h t s c n ng tình v i Sơn. Thì ra trên đ i này, trong hoàn c nh này, v n còn nh ng tâm h n cao quý. M y năm nay t trong tr i, b tuyên truy n xuyên t c, ng y bi n, nhi u ng i đã m t h t t tin. Có ng i đã h t an tâm v i ngay c cha m v con mình. H hoang mang d d t c đ tr c m i ng i không k thân s xa g n. M t anh b n tên H ng n m ngay c nh Sơn có l b cú x c là nói gì đó, b ai báo cáo oan, qua bao năm trong tù không còn m mi ng nói chuy n v i ai dù ch m t l i. Ai c t đ t vi c gì dù khó dù d anh đ u g t đ u thi hành nghiêm túc. Su t m t th i gian dài H ng không

có mặt nß cßi trên môi. Khi bußc phßi gßp cán bß Hßng cũng chß dùng tißng mßt, vßn tßt. Bßn thân Sßn cũng thßy hoang mang dao đßng rßt nhißu khi nghĩ đßn tình ngßi. Nhßng đßm y thì Sßn đã có cß sß đß tin rßng đßi mình chßa đßn nßi hoàn toàn tuyßt vßng. Chßa hßn lòng ngßi đßu có khuynh hßng phù thßnh bài suy. Bích Hà thßt sß có nhißu nét đßp nhß ngßi tißu thuyßt Kißu Nguyßt Nga. Còn Sßn thì chßa đßn nßi bi đßt nhß chàng Vân Tiên vßa bß mù vßa bß bß đối trong hang Thßng Tßng cho cßp ăn. Mßi nghĩ qua thì vui mßng phßn khßi nhßng Sßn lßi gßp nßi lo lßng ngay. Ngày mai gánh hát lßi lên đßng! Bßt bao giß Sßn mßi đßc chính thßc gßp Bích Hà? Không lß đßng quyßn năng nào đó trßu cßt mußn nhß lên cho hai ngßi thßy nhau chßc lát rßi lßi đß hß vĩnh vißn xa nhau? Bßt đâu bây giß Bích Hà lßi mßc phßi mßnh hß nào rßi! Sao đßnh mßnh khßc khe vßi hai ngßi đßn thß?

Sáng hôm sau, vào giß tù tßp hßp đi làm, Sßn đßc kêu tên ß nhà đßi thăm nuôi. Sßn mßng rßn vì bißt chßc sß gßp đßc Bích Hà. Đây là trßng hßp đßc bißt nhßt thăm gßp ngay tßi hßi trßng chß không phßi tßi nhà thăm nuôi. Khi viên cán bß đßn Sßn vào hßi trßng thì Bích Hà đang ngßi ß cái ghß đßa vßi vß đßng đßy. Viên cán bß ra hißu cho nàng cßngßi và chß chß cho Sßn cách chß Bích Hà chßng ba thßc. Viên cán bß lßi đßa cho Sßn mßt cái đßn ngßi. Sßn thßy lúng túng mà Bích Hà cũng rßt áy náy. Sßn mußn đßng nhßng cán bß ra hißu ngßi xußng. Bích Hà nßn xin cán bß cho đßi tß thß hai ngßi đß tißn nói chuyßn vßi nhau nhßng viên cán bß lßc đßu. Gß bßo nßi qui không cho phép. Đßnh vßy. Sßn đßc Bích Hà cho bißt nàng đã theo dõi tìm Sßn qua nhißu trßi tù sußt mßy năm nay. Đßn bây giß nàng vßn còn đßc thân. Nhìn Sßn qua hình dáng tißu tßy, rách rßi, Bích Hà rßng rßng nßc mßt. Nàng khuyên Sßn giß gìn sßc khße và tin tßng ngày mai. Qußa thăm vßn vßn mßt bßch nßc mßng ngon bßn lít, hai ký đßng táng và hai gói thußc lá. ß nßi rßng rß mà chßy đßc bßy nhißu cũng quý lßm rßi. Hßn nßa, chßc gì Bích Hà còn có khß năng hßn trong thßi kß nghß sĩ ăn khoai sßn nhißu hßn cßm này! Cußc tái ngß này đã nhóm lßi trong lòng Sßn nißm vui rßt lßn lao. Nhßng sßngßy bißn xuyßn tßc dù quß quá đßn đâu cũng không thß đánh đß đßc bßn chßt chân thßn, chân mß trong lòng ngßi...

Hai tháng sau Bích Hà lßi lên thăm Sßn. Lßn này trong mßt món quà lßi có gißu mßt bài thßngßn không thßy đß tên tác giß:

"Nßu phßi chß nhau mà hóa đá
Thì em cũng thß mßt lßn xem
Chß sß thân em thành cát bßi
Ngàn năm không gßp đßu chân quen!"

Tuy bài thß rßt ngßn nhßng nói lên đßc mßt tình yêu thành thßt, chân chính, chung thßy, đßp nhß mß.

Không bao lâu bài thß đó đã đßc truyßn mißng tßngßi này qua ngßi khác vßi hàng trăm trßi viên nhß mßt món quà xuân tao nhã. Bài thß đã thßt sß thßi vào lòng nhßng ngßi đang bị quan vß tình ngßi, vß thßi thß mßt lußng sinh khí mßi. Đó là mùa xuân năm 1979, năm mà trßi cßi tßo Z30C Hàm Tân Thußn Hßi đßt đßc cao đißm siêu phßm vß chß đß ăn đßn trong lßch sß loài ngßi: đßn 99%./-

Ngô Việt Tráng

Ngô Việt Tráng

(Trong Vßt Hßn Mùa Xuân)